

CABINET CYNGOR GWYNEDD

Adroddiad i gyfarfod Cabinet Cyngor Gwynedd

Dyddiad y cyfarfod:	25 Ebrill 2017
Aelod Cabinet:	Y Cynghorydd Mair Rowlands
Swyddog Cyswllt:	Rachel Jones
Rhif Ffôn Cyswllt:	01286 678824
Teitl yr Eitem:	Asesiad Digonolrwydd Gofal Plant 2017-22

1 Y PENDERFYNIAD A GEISIR

1. I gymeradwyo'r Asesiad Digonolrwydd Gofal Plant 2017-22 ar gyfer ei gyflwyno i Llywodraeth Cymru.
2. I ddefnyddio adnoddau a chyllid presennol i fynd i'r afael â'r bylchau a amlygwyd yn yr Asesiad, ac i ddatblygu gofal plant ychwanegol lle bo angen, yn unol ar cynllun gweithredu.

2 Y RHESWM DROS YR ANGEN AM BENDERFYNIAD

Mae Rheoliadau Deddf Gofal Plant 2006 (Asesiadau Awdurdodau Lleol) (Cymru) 2016, a wnaed dan adran 26 o Ddeddf 2006, yn mynnu bod Awdurdodau Lleol yn paratoi asesiadau o ddigonolrwydd y ddarpariaeth gofal plant (Asesiad Digonolrwydd Gofal Plant) yn eu hardal ac yn adolygu'r rhain yn rheolaidd.

Mae'n ofynnol i gyhoeddi Asesiad drafft ar wefan yr Awdurdod Lleol am gyfnod o 28 diwrnod i roi digon o amser a chyfle i'r unigolion a'r grwpiau sydd wedi bod yn rhan o'r ymgynghoriad wneud sylwadau.

Yn dilyn hyn bydd angen i'r Awdurdod Lleol adolygu'r ddogfen cyn cyhoeddi'r Asesiad terfynol ar wefan yr Awdurdod.

3 CYFLWYNIAD

Mae Deddf Gofal Plant 2006 (Deddf 2006) yn egluro ac yn ymhelaethu, mewn deddfwriaeth, ar y rôl allweddol a chwaraeir gan Awdurdodau Lleol fel arweinydd strategol wrth ddarparu gofal plant yn lleol. Mae Deddf 2006 yn atgyfnerthu'r fframwaith y mae Awdurdodau Lleol eisoes yn gweithio ynddo - mewn partneriaeth â'r sector preifat, y sector gwirfoddol, y sector annibynnol, y sector cymunedol a'r sector a gynhelir - i lunio a sicrhau gwasanaethau plant, ac mae'n canolbwyntio'n arbennig ar ddarparu'r canlynol:

- gofal plant digonol, cynaliadwy a hyblyg sy'n ymateb i anghenion rhieni; a
- gwybodaeth, cyngor a chymorth i rieni, darpar rieni a'r sawl sydd â chyfrifoldeb riant neu ofal am blentyn, yn ymwneud â gofal plant.

Mae adran 22 Deddf 2006 yn gosod dyletswydd ar Awdurdodau Lleol i sicrhau, cyn belled ag y bo'n rhesymol ymarferol, ddarpariaeth gofal plant sy'n ddigonol i fodloni gofynion rhieni yn eu hardal er mwyn iddynt allu:

- derbyn, neu aros, mewn gwaith; neu
- ymgymryd ag addysg neu hyfforddiant a allai fod yn rhesymol debygol o'u cynorthwyo i gael gwaith.

Mae'r Rheoliadau a wnaed gan Weinidogion Cymru dan adran 26 o'r Ddeddf yn ei gwneud hi'n ofynnol i Awdurdodau Lleol gynnal asesiadau digonolrwydd gofal plant ar gyfer eu hardal. Mae'r Rheoliadau yn rhagnodi'r broses a'r cylch cynllunio, y gofynion ymgynghori a chyhoeddi, gan gynnwys manylion am yr wybodaeth sy'n rhaid ei chynnwys yn yr asesiad. Mae hwn yn gam angenrheidiol i sicrhau darpariaeth ddigonol, gan alluogi Awdurdodau Lleol i nodi bylchau a sefydlu cynlluniau i ddiwallu anghenion rhieni.

Mae cydraddoldeb wedi ei gymryd i ystyriaeth wrth lunio'r holiadur rhieni, yn ystod yr ymgynghoriadau ac wrth lunio'r Asesiad.

Gweler Atodiad 1 – Asesiad Digonolrwydd Gofal Plant Cyngor Gwynedd 2017-22

4 RHESYMEG A CHYFIAWNHAD DROS ARGYMELL Y PENDERFYNIAD

Mae'r Asesiad Digonolrwydd Gofal Plant yn ymateb i ddyletswydd Cyngor Gwynedd o dan Ddeddf Gofal Plant 2006.

Mae'r cynllun gweithredu yn ymateb i'r bylchau sydd wedi eu hadnabod o fewn yr Asesiad.

Mae trefn bendant mewn lle i sicrhau ymateb i'r gofynion isod o fewn y Canllawiau Statudol Gofal Plant:

O dan y ddyletswydd i sicrhau darpariaeth gofal plant digonol, dylai Awdurdodau Lleol weithio gyda phartneriaid i ddatblygu a gweithredu'r Cynllun Gweithredu Digonolrwydd Gofal Plant, sy'n dileu'r diffygion ac yn cynnal y cryfderau a nodwyd yn yr Asesiadau Digonolrwydd Gofal Plant. Dylid adolygu'r Cynllun Gweithredu yn barhaus, a'i ddiweddarau ac adrodd arno yn flynyddol trwy gyfrwng adroddiad cynnydd. Bob blwyddyn dylai Awdurdodau Lleol anelu am welliant parhaus o ran sicrhau digon o ddarpariaeth gofal plant.

Mae cyllideb ganolog Gofal Plant a Grant Gofal Plant Tu Allan i Oriau Ysgol gan Lywodraeth Cymru i'w ddefnyddio i'r diben yma.

6 CAMAU NESAF AC AMSERLEN

Rhaid i Awdurdodau Lleol gyflwyno Asesiadau Digonolrwydd Gofal Plant a Cynllun Gweithredu i Weinidogion Cymru erbyn y 30ain o Ebrill 2017, gydag Adroddiadau Cynnydd yn cael eu cyflwyno yn flynyddol ar ôl hynny.

7 UNRHYW YMGYNGHORIADAU A GYNHALIWDYD CYN ARGYMELL Y PENDERFYNIAD

Wrth lunio'r Asesiad bu ymgynghori gydag ystod eang o randdeiliaid allweddol, sefydliadau ac asiantaethau sy'n bartneriaid. Mae'r manylion i'w

weld ar dudalenau 6-8 o'r Aseiad.

Bu canlyniadau'r ymgynghoriadau yn allweddol wrth lunio'r Aseiad.

Sylwadau Swyddog Monitro

Mae'r argymhellion yn cyfarch gofyn statudol yn unol â Deddf Gofal Plant 2006 i adolygu darpariaeth gofal plant yn y Sir ac i adrodd ar hyn i'r Llywodraeth. Mae'r ddeddfwriaeth a'r canllawiau o amgylch y gofyn yn sefydlu gofynion penodol ar gyfer y gwaith yma gan gynnwys ymgymryd â phroses ymgynghorol. Mae hefyd yn ofyn statudol mabwysiadu cynllun gweithredu sydd yn ymateb i'r aseiad a chyfeirir at hyn yn benodol yn yr ail argymhelliad.

Materion Cydraddoldeb

Mae gan y Cyngor ddyletswydd o dan Ddeddf Cydraddoldeb 2010 i roi sylw i effaith penderfyniadau ar faterion a hawliau cydraddoldeb.

Mae cydraddoldeb wedi derbyn sylw penodol wrth yn yr holiadur rhieni, yn ystod yr ymgynghoriadau ac wrth lunio'r Aseiad.

Sylwadau Prif Swyddog Cyllid

Mae'r penderfyniad a geisir mewn dau gymal, a diau fydd aelodau'n rhoi sylw i'r rhan gyntaf, sef y blaenoriaethau yn y cynllun gweithredu (daw'r Aseiad a'r cynllun gweithredu i'r Cabinet am gymeradwyaeth cyn ei gyflwyno'n ffurfiol i'r Llywodraeth). Pe bai'r Cabinet yn cymeradwyo'r bylchau rheiny argymhellir eu cyfarch, yna cadarnhaf (fel dywedai ail gymal y penderfyniad) fod adnoddau a chyllid eisoes oddi fewn i gyllideb refeniw Uned Blynnyddoedd Cynnar yr Adran Plant a Chefnogi Teuluoedd ar gyfer y cynllun gweithredu arfaethedig i ddatblygu gofal plant ychwanegol.

Mae'r adnoddau yn y gyllideb 'Deddf Gofal Plant 2006' (cyllideb o £119,650 sydd eisoes wedi'i ariannu yng nghyllideb 2017-18 y Cyngor) a'r 'Grant Gofal Plant Tu Allan i'r Ysgol' (cyllideb o £84,540 yn 2017-18 i'w ariannu drwy grant penodol sydd ar gael i'r perwyl hyn oddi wrth Lywodraeth Cymru), felly ni fydd gweithredu'r cynllun ger bron yn golygu ymrwymiad ariannol ychwanegol.

Sylwadau'r Prif Weithredwr

Fel sy'n amlwg o'r adroddiad, mae gofyn statudol ar y Cyngor i gynnal yr arolwg hwn. Gan bod cadarnhad wedi ei roi bod yr holl adnoddau ar gyfer gweithredu yn eu lle, nid oes gennyf unrhyw beth i'w ychwanegu.